

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze**

Zielona Góra, 5 sierpnia 2011 r.

DN

NP/NC

05-2/8

przez p. Skarżyski odpis do 11.08.2011

**Pani
Elżbieta Ściopko-Moszkowicz
Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy
w Nowej Soli**

LZG-4101-02-05/2011, P/11/180

**POWIATOWY URZĄD PRACY
w Nowej Soli**

Data wpływu *08.08.2011*

L. dz. *7676*

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze skontrolowała Powiatowy Urząd Pracy w Nowej Soli, zwany dalej *Urzędem*, w zakresie realizacji programu aktywizacji zawodowej osób do 30 roku życia w powiecie nowosolskim.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym 5 lipca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w kontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonych uchybień.

1. Podejmując realizację programu Urząd posiadał pełne rozeznanie co do rodzaju pożądanych przez rynek pracy instrumentów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Zastosowane przez Urząd formy (staże i refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy) nie tylko cieszyły się największym zainteresowaniem pracodawców, ale również wykazały najwyższą efektywność w roku poprzednim.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

2. Na realizację programu wydatkowano 292.289,30 zł (97,4% otrzymanych środków), obejmując nim 42 bezrobotnych do 30 roku życia, z czego 36 osób odbyło staż, a w przypadku 6 zrefundowano ich pracodawcom koszty wyposażenia lub doposażenia utworzonych stanowisk pracy.

We wszystkich przypadkach, w których istniał obowiązek² sformułowania indywidualnych planów działań, dokumenty te zostały opracowane, jednak część z nich (12 z 22) na skutek przeoczenia nie zawierała kompletu informacji wymaganych art. 34a ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia³. Braki dotyczyły wskazania działań planowanych do samodzielnej realizacji przez bezrobotnych oraz terminów zakończenia realizacji IPD.

Osoby skierowane na staż spełniały wymogi określone w art. 49 w związku z art. 53 ust. 1, 1a i 2 ustawy o promocji zatrudnienia, a czas trwania ich stażu oraz kwoty wypłaconych stypendiów mieściły się w limitach wskazanych w art. 53 ust. 1, 1a i 6 ww. ustawy.

W ramach nadzoru nad prawidłowością przebiegu staży, Urząd przeprowadził wizyty monitorujące tylko u 2 pracodawców (spośród 32, z którymi zawarł umowy), co było spowodowane, według złożonych wyjaśnień, ograniczeniami kadrowymi. Podejmowano natomiast inne działania (np. przeprowadzano bezpośrednio rozmowy ze stażystami przy zgłaszaniu się na termin potwierdzenia gotowości do podjęcia zatrudnienia, weryfikowano sprawozdania pod kątem zgodności realizowanych czynności z programem stażu), w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości w przebiegu staży, negatywnych uwag nie zgłoszono również w badaniu ankietowym, przeprowadzonym przez NIK wśród osób⁴ odbywających staż.

Zawierając umowy o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy, Urząd zabezpieczył ewentualne zwroty przyznanych środków stosując formy określone w § 10 rozporządzenia w sprawie dokonywania refundacji⁵, a przed wypłatą refundacji, których wysokość mieściła się w limicie określonym w art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia, przeprowadzono kontrole w celu potwierdzenia zakupu wyposażenia objętych umowami.

² Spośród 26 zbadanych, obowiązek opracowania IPD dotyczył 22 osób, z uwagi na wystąpienie okoliczności wskazanych w art. 34 a ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia – w brzmieniu obowiązującym do 1.02.2011 r.

³ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.).

⁴ Spośród 36 osób, do których wysłano ankiety – 10 udzieliło odpowiedzi.

⁵ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 kwietnia 2009 r. w sprawie dokonywania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 62, poz. 512 ze zm.)

Najwyższa Izba Kontroli krytycznie ocenia fakt zrefundowania dwóm pracodawcom zakupu klimatyzacji jako części wyposażenia stanowisk pracy utworzonych dla bezrobotnych⁶ w miejscach, w których działalność była prowadzona przynajmniej od kilku lat i zatrudniano już pracowników.

Należy zwrócić uwagę, że co prawda obecnie obowiązujące regulacje prawne nie zawierają katalogu wyposażenia możliwego do refundacji ani zakazów w tym względzie, jednak zakupione wyposażenie powinno pozostawać w ścisłym związku z utworzonym lub doposażonym stanowiskiem pracy.

3. Efektywność realizacji projektu, liczona jako stopa ponownego zatrudnienia⁷, wyniosła 47,2% (staże – 36,7%, refundacja kosztów wyposażenia stanowisk pracy – 100%). Brak regulacji prawnych dotyczących okresu, w którym zatrudnienie po projekcie powinno trwać, spowodował, że za efektywne Urząd uznaje nawet jednodniowe zatrudnienie.

Na niską efektywność staży wpłynął m.in. fakt, że spośród 6 pracodawców, którzy wyrazili gotowość zatrudnienia stażysty po odbytym stażu, aż 5 nie wywiązało się ze złożonej deklaracji. NIK pozytywnie ocenia stosowaną przez Urząd praktykę, polegającą na odmowie kierowania stażystów (przez 12 miesięcy) do pracodawców, którzy nie wywiązali się z tych zobowiązań. Staże nie mają stanowić instrumentu niwelującego braki kadrowe pracodawców, tylko winny służyć aktywizowaniu bezrobotnych i zwiększać prawdopodobieństwo znalezienia przez nich trwałego zatrudnienia. W związku z tym, Urząd podejmując decyzję, do których podmiotów należy kierować stażystów, powinien brać pod uwagę możliwość zatrudnienia bezrobotnego po okresie stażu. Należy pamiętać, że Urząd, będący na mocy art. 9 pkt 2 ustawy o finansach publicznych⁸ jednostką sektora finansów publicznych, ma obowiązek dokonywać wydatków w sposób oszczędny i celowy z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów (art. 44 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy).

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o dokonywanie wnikliwej analizy wniosków pracodawców ubiegających się o refundację kosztów utworzenia lub doposażenia stanowiska pracy, tak by zakupione wyposażenie pozostawało w ścisłym związku ze stanowiskiem pracy.

⁶ W kwiaciarni i w sklepie spożywczo-przemysłowym.

⁷ W przypadku staży: liczba osób, które w okresie do 3 miesięcy od zakończenia realizacji projektu uzyskały zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęły działalność w stosunku do osób, które zakończyły udział w projekcie.

⁸ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Nr 157, poz. 1240 ze zm.)

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem
DYREKTOR
Delegatury
W. Stobrowa
z up. Wicedyrektor Włodzimierz Stobrowa